

Handlingsprogram för SOCIALISTERNA för en stridbar arbetarrörelse

(antaget 16 mars 2008)

Klassenhet

Principen om enhet i arbetarklassen är Socialisternas utgångspunkt för all praktik. Enhet i arbetarklassen är förutsättningen för försvar av tidigare vunna segrar och offensiv för fortsatta landvinningar. Därmed avvisar Socialisterna all form av rasism och nationellt översitteri tillsammans med all diskriminering på grund av kön.

Klassamhällets motsättning står mellan produktionsmedlens ägare och icke-ägare, mellan fattiga och rika. Inte mellan kvinnor och män eller mellan svarta och vita. Socialisterna ser därför enad av arbetarklassen över nations-, kultur- och könsgränser som sin främsta uppgift. Endast som enad, medveten och organiserad klass kan det idag splittrade arbetande och arbetslösa folket förändra sin situation och axla sin historiska uppgift: *att avskaffa det på privategendomen och lönearbetet vilande borgerliga klassamhället.*

Det arbetande och arbetslösa folkets kvinnor och män, svarta och vita, unga och gamla kan endast enas genom facklig och politisk praktik till försvar av gamla segrars landvinningar samt offensiv för fortsatta landvinningar.

På dagordningen för denna strid ställer Socialisterna följande krav.

Rätten till arbete

Tillgången till försörjning är den mest grundläggande förutsättningen för alla som tillhör det arbetande folket för att kunna leva ett drägligt liv i det kapitalistiska samhället. Utan en trygg inkomst omöjliggörs en människas tillfredsställelse av sina behov av mat, kläder och tak över huvudet. Socialisterna är därför för full sysselsättning.

Men den fulla sysselsättningen avskaffar inte bara den absoluta maktlöshetens tvång att stå med "mössan i hand" i en tid då man inte "behövs i den bästa av världar." *Den utgör även en viktig maktresurs för arbetarklassen, då den gör arbetare mindre utbytbara och därmed gör det lättare att ställa krav och ta strid på arbetsplatser.* I tider av massarbetslöshet försvagas fackföreningar och försvar av tidigare vunna arbetsvillkor såsom löner, arbetstider och semestrar med mera försvåras betydligt. Massarbetslösheten är därmed inte bara ett hot mot arbetare som individer utan även ett hot mot arbetarrörelsens strävanden som sådana.

Utökade offentliga investeringar och konsumtion

Socialisterna är för en utbyggnad av den offentlig sektorn med satsningar på välfärdsstaten och infrastrukturen. Massarbetslösheten är en del av det borgerliga samhället och kan inte lösas av att "man släpper marknaden fri". Som främsta medel att bekämpa arbetslösheten ställer Socialisterna krav på upprustning av den offentliga sektorn. För det första måste de cirka 200 000 arbetstillfällen som "sparats bort" genom nedskärningar sedan 1990-talet återskapas. Dessa arbetstillfällen skall skapas där behoven är som störst, det vill säga i form av lärare, undersköterskor och sjuksköterskor, i skolan, vården och omsorgen. Bredvid satsningar i välfärdsstaten skall krav på offentliga investeringar i bostadsbyggande och infrastruktur ställas. Ordentliga bostäder, järnvägar och vägar behövs och investeringarna skall bekostas med de enorma överskott som idag finns i statskassan! 2007 uppgick den offentliga sektorns förmögenhet till 508 miljarder kronor.

Stärkt arbetsrätt och rätt till heltid

Socialisterna är för stärkt arbetsrätt och trygghet för alla löntagare på arbetsmarknaden. Situationen för de arbetande på arbetsmarknaden domineras idag i högsta grad av otrygghet. Har man dessutom en osäker anställningsform är det omöjligt att långsiktigt planera sin tillvaro. Som anställd blir det svårare att ställa krav på högre lön eller bättre arbetsvillkor om arbetsköparen lätt kan avskeda när det så faller denne in. Under förra seklet kämpade arbetarrörelsen för tryggare anställningsvillkor, detta resulterade bland annat i Lagen om anställningsskydd (LAS). Idag attackeras dessa landvinningar av borgarklassen, företrädd av de borgerliga partierna och Svenskt Näringsliv. Arbetsköpare vill ha fritt fram att ställa människor arbetslösa så fort affärerna går sämre, eller för att motverka facklig organisering.

Arbetsköpare gör idag vad de kan för att komma runt reglerna om anställningstrygghet genom att införa nya anställningsformer såsom "projektanställning", "provanställning", "visstidsanställning", "allmän visstidsanställning" och "vikariat".

För att komma tillrätta med detta är Socialisterna för ökad anställningstrygghet. Socialisterna vill avskaffa de otrygga anställningsformerna, som grundregel ska all anställning betraktas som fast. Socialisterna ställer krav på rätt till heltid, arbetare ska inte stå obetalda och vänta på att bli "behövda". Tillgången till försörjning skall utgå från behovet av försörjning inte arbetsköparnas behov eller brist på behov av arbetskraft den ena eller andra dagen.

Arbetstidsförkortning med bibehållen lön

Socialisterna är för sex timmars arbetsdag med bibehållen lön. Frukterna av de teknologiska framstegen och den ökade industriella produktiviteten skall tillfalla de arbetande som producerar rikedom. Framsteg i arbetsprocessen som skulle kunna göra oss friare, används för att göra oss mer ofria. Istället för att teknologiska framsteg används för att förkorta arbetstiden, minska arbetsbördan och dela på arbetet används dem för att tvinga ut "överflödiga" arbetare i arbetslöshet och öka arbetets intensitet och monotonia.

Socialisterna är för sex timmars arbetsdag med bibehållen lön för att utöka arbetarklassens frihet. Detta är de arbetandes rätt!

Facklig vetorätt mot flytt av produktion till låglöneländer

Socialisterna är för facklig vetorätt över investeringar och företagsflytt. Förr slogs tekniskt efterblivna företag ut och flyttade utomlands. Men idag flyttas toppmoderna industrier till låglöneländer i jakten att öka vinsterna. Det internationella kapitalet spelar ut arbetare i olika länder mot varandra för att på sikt försvaga fackföreningarna och sänka lönekostnaderna. Hot om flytt till låglöneländer utgör ett maktmedel för att sätta press på våra fackföreningar att inte resa "för höga" krav i avtalsförhandlingar, trots ökande vinster bland storföretagen. Mot denna strategi för att uppnå lönesänkningar ställer Socialisterna krav på facklig vetorätt över investeringar och företagsflytt. En flytt av företag skall inte kunna genomföras utan den fackliga organisationens godkännande. Kravet syftar inte bara till att motverka flytt av arbetstillfällen utomlands, utan att även utgöra en kraftig förstärkning av arbetarklassens maktresurser i likhet med den allmänna och lika rösträttens införande 1921. Om arbetarklassen har rätt att utöva inflytande över den politiska kursen måste den även ha rätt att utöva inflytande över produktionen.

Rätten till välfärd

Välfärdsstaten syftar till att tillfälligt säkra den trygghet arbetarklassen inte kan garanteras av det moderna borgerliga samhället. På den fria marknaden råder "valfriheten", inte tryggheten. Valfriheten är väsensskild från välfärden och kan på sin höjd erbjuda spänning,

men aldrig trygghet. Säkerställande av en grundtrygghet i form av bra socialförsäkringar, pensioner, skolor, äldreomsorg och sjukvård går aldrig att garantera i kapitalismen. Välfärdsstaten utgör ett stöd i ryggen för arbetarrörelsen, genom att den ökar dess makt och därmed stärker den i dess strävanden efter ett samhälle utan klassmotsättningar och klassprivilegier. Därför uppmanar Socialisterna till sammanslutning och mobilisering till försvar av välfärdsstaten!

Sedan 1990-talet har välfärdsstaten utsatts för kraftfulla angrepp både ideologiskt och i praktiken. Den borgerliga skräckpropagandan om välfärdsstatens kommande ekonomiska kollaps har gett effekter ända in i arbetarrörelsens egna led och nedskärningarna fortsätter på nationell, regional och kommunal nivå.

90 procent i socialförsäkringssystemet

Socialisterna är för 90 procent i a-kassa och sjukersättning samt för ett avskaffande av karrensdagen. Detta för att mat, hyra och leverne kostar precis lika mycket när man "inte behövs" som när man verkar i samhällets produktion och reproduktion. Hetsen mot arbetslösa och sjuka är en av borgerlighetens mest framgångsrika propagandakampanjer. Innan 1990-talet hade vi 90 procent i a-kassa och sjukersättning, idag har vi 65 procent efter en tids arbetslöshet eller sjukdom. Politiker hävdar att detta är för att det ska "löna sig att arbeta", att socialförsäkringssystemet är för "generöst" och uppmanar till "bidragsfusk".

2006 gick socialförsäkringssystemet med 119 miljarder i överskott, vilket tydligt visar på lögnen om dess påstådda kollaps. Bra och trygga nivåer i a-kassa och sjukersättning finns inte bara för att den delen av arbetarklassen som för tillfället "inte behövs" utan även för dem som har tillgång till jobb. Höga nivåer är ett av fackföreningarnas främsta värn för att försvara löner, arbetstider och semestrar. Med sänkta nivåer i socialförsäkringarna ökar pressen på uppnådda kollektivavtal. Försäkringskassans uppgift är inte att "minska utbetalningarna" utan just att genomföra utbetalningarna.

En trygg ålderdom

Möjligheten till en trygg ålderdom efter ett yrkesverksamt liv ser Socialisterna som en rättighet. Den samhälliga rikedom är idag stor men koncentrerad till ett fåtal. Samtidigt lever idag ett stort antal pensionärer under mycket knappa förhållanden.

I mitten av 1990-talet skrotades det gamla pensionssystemet (ATP) för att spara pengar. ATP-systemet var ett av arbetarrörelsens viktigaste segrar under 1900-talet i dess strävanden att bygga ett jämlikt och solidariskt samhälle. ATP-systemet gjorde att även stora delar av LO-kollektivet kunde få en god och trygg ålderdom.

Syftet med det nya pensionssystemet var att spara pengar genom att skapa lägre pensioner, vilket man även har lyckats med. Enligt det nya pensionssystemet ska pensionerna följa den allmänna löneutvecklingen. Men de senaste 15 åren har lönerna reellt ökat med 40 procent medan pensionerna endast ökat med 0,1 procent.

Dagens pensionering vid 65 års ålder rimmar illa med LO-kollektivets verklighet. Bara tio procent av LO-arbetarna orkar fram till pensionsåldern och den genomsnittliga pensionsåldern inom LO-kollektivet är cirka 60 år. Idag är så mycket som varannan arbetare mellan 60 – 64 år förtidspensionerad.

Socialisterna är för ett pensionssystem som ger de äldre en likvärdig inkomst och levnadsstandard som pensionärer som när de lönearbetade. Socialisterna är även för att pensionsåldern sänks till 60 år.

Likvärdig vård, skola och omsorg

Socialisterna är för en likvärdig skola, vård och omsorg av våra barn, gamla och sjuka.

I 1990-talets nedskärningshysteri skars mer än var tionde anställd bort från vården och omsorgen, motsvarande cirka 90 000 arbetstillfällen. Detta har kallats ”nödvändiga besparingar” eller ”effektiviseringar”. Nedskärningarna har drabbat gamla, unga och sjuka hårt. Generationerna som vuxit upp på 80- och 90-talet är historiska då de är de första som har fått det sämre än sina föräldrar sedan början av förra seklet. Effekten har varit dubbel, å ena sidan har skolklasserna blivit större och läroböckerna gamla och slitna. För de gamla har den sociala situation försämrats. Många har svårt att få plats på boenden och lider av ofrivillig ensamhet. Sjukvården är ”effektiviserad” till bristningsgränsen, med vårdköer och fulla salar som konsekvens. Å andra sidan har välfärdsarbetarnas arbetsmiljö drabbats hårt, med ökad stress, daglönesystem, lägre kompetens och utbrändhet som följd.

Orsaken till denna utveckling är en omfördelning av resurser från den allmänna välfärden till en liten minoritet rika. Skattesänkningarna för höginkomsttagare har med andra ord finansierats av de barn, ungdomar och gamla som är i störst behov av välfärdsstaten. Denna utveckling måste brytas! Nedskärningarna måste stoppas. Skolan, omsorgen och sjukvården måste rustas upp på bekostnad av dem som skott sig sedan 1990-talet.

Bostad åt alla

Socialisterna är för allas rätt till en god bostad. En god bostad kan vara allt ifrån en hyreslägenhet i utkanten av en tätort till ett eget ägt småhus på landet. Borgerligheten hävdar att marknaden skall bestämma hyrorna enligt den klassiska devisen utbud efter efterfrågan. Socialisterna är för att systemet går efter allmännyttan som hyrestak. Idag kan vi se att rätten till bostad inte gäller alla. Endast 57 procent av alla i åldersgruppen 20-27 år har egen bostad i form av hyres- alternativt bostadsrätt eller eget hus. Av de resterande 43 procent procenten bor 23 procent i andra/tredje hand och 20 procent bor kvar hos sina föräldrar eller någon anhörig. Mellan 1989 och 2003 steg hyrorna med 122 procent och kostnaderna för ägare av egna hem ökade med 41 procent. En bostad med fyra rum och kök kostar idag i genomsnitt 4 320 kr i villa, 5 810 i bostadsrätt och 5 870 i hyresrätt. Numera tar de allmännyttiga bostadsbolagen, som ska verka enligt självkostnadsprincipen, ut stora vinster som – såklart – skulle kunnat användas för hyressänkningar, men istället används för att täcka upp underbalanserade kommunbudgetar. Faktum är att ojämlikheterna mellan olika boendeformer och bostadsområden ökar. Detta måste stoppas. Mot den växande bostadsbristen och segregationen mellan olika boendeformer ställer Socialisterna krav på investeringar i offentligt bostadsbyggande. Bostadsbristen kan endast lösas genom att man stoppar den nu pågående utförsäljningen av allmännyttan och bygger fler hyreslägenheter och boenden för vanligt folk.

Taktik – att gräva där man står!

1900-talets socialistiska arbetarrörelse byggdes på plats, i bostadsområden, på arbetsplatser, gator och torg. Den byggdes inte genom praktik utifrån klassamhällen på andra sidan jorden, den byggdes i relation till hur samhället såg ut här.

Socialisterna gör ingen åtskillnad mellan kortsiktiga och långsiktiga krav. Kraven som en arbetarrörelse reser motsvarar dess medvetande och styrka. I en tid då arbetarklassen inte ens är beredd att lägga ned arbetet för att försvara nivåerna för sin a-kassa, är fraser och prat om socialistisk världsrevolution meningslöst! Socialisterna betraktar de kortsiktiga kraven, inte som mål utan som medel att uppnå mål. *Målet är inte full sysselsättning eller välfärdsstat, målet är avskaffandet av det på lönearbetet och privategendomen vilande borgerliga klassamhället och införandet av människans politiska, sociala och ekonomiska frigörelse.*

Strid för ovan framförda krav syftar till att utöka arbetarklassens makt och vara ett nav att ena och återorganisera arbetarrörelsen kring. Detta för att kunna flytta fram klassens positioner och sporra rörelsen framåt mot fortsatta landvinningar.

Fackföreningar

Socialisterna är för stridbara, levande och demokratiska fackföreningar. Socialisterna ställer krav på lokal strejkrätt, medlemsomröstning om avtal och arbetarlön till fackliga funktionärer.

Fackföreningen är arbetarklassens viktigaste och mest grundläggande organisation. Den framkommer ur arbetarklassens direkta roll i det kapitalistiska produktionssättet, nämligen att *sälja varan arbetskraft*. Arbetarklassen bildade sina fackföreningar under slutet av 1800-talet för att kunna tillgodose sina omedelbara intressen så som bättre arbetsvillkor, högre löner och kortare arbetstid.

Fackföreningen är därmed en naturlig produkt av det borgerliga samhällets struktur och grundläggande motsättning mellan lönearbete och kapital. Fackföreningen finns för att minska vedervärdigheten i kapitalistklassens exploatering av arbetarklassen så långt det är möjligt.

Den fackliga rörelsen bär en historia om frammarsch, segrar och bakslag. Idag är situationen i fackföreningsrörelsen högst allvarlig. Medlemsaktiviteten och sammanhållning är låg, strejker tillhör det ovanliga. Arbetet kring arbetsmiljön på arbetsplatserna har avstannat, arbetsmiljölagen finns men följs inte då fackföreningarna inte bevakar och ser till att den följs. Splittring och medlemstapp är den direkta konsekvensen. Orsaken bakom allt detta är att svensk fackföreningsrörelse inte utkämpat verkliga klasstrider sedan 1930-talet. Erfarenheten av organisering och mobilisering finns inte idag, därför sker inte heller några strejker eller fackliga massaktioner. Arbetarklassen saknar tilltro till sin egen styrka. Medlemskapet i en fackförening innebär idag inte ett ställningstagande för den enskilde arbetaren och dennes arbetskamrater utan liknar mer ett medlemskap i ett försäkringsbolag för medlemmen. Borgerskapet är väl medvetet om detta tillstånd och förbereder sig idag för att återta det fackföreningsrörelsen under 1900-talet lyckats erövra i form av just arbetsvillkor, löner och arbetstider. *Socialisterna ser återuppbyggandet av en stridbar, levande och demokratisk fackföreningsrörelse som sin främsta dagsuppgift.* Medlet för detta är samma arbete som genomfördes i arbetarrörelsens barndom, *organisering*. Det handlar om att organisera människor och delta i de faktiska strider som utgör vardagen i kapitalismen. Strider för försvar av vunna segrar och offensiv för framtida mål. *Fackföreningskampen är arbetarklassens praktiska skola och endast genom dess praktik erövrar arbetarklassen medvetande om sitt läge och sina intressen. Därmed är en levande facklig rörelse den nödvändiga förutsättningen för en socialistisk rörelse.*

Bildningsarbete

Socialisterna ser arbetarklassens bildning och politiska skolning som en förutsättning för dess frigörelse. Det borgerliga samhällets avskaffande och socialismens upprättande kan bara ske som en utgång av klasskampen mellan arbetarklassen och kapitalistklassen. Denna klasskampens slutpunkt kan inte endast nås genom arbetares organisering, den förutsätter en djup förståelse av orättvisornas, ojämlikhetens och missförhållandenas ursprung, sammanhang och natur. *Uppnående av socialistiskt medvetande sker dels genom de vardagliga striderna i fackföreningar, men även genom teoretiska studier.*

1900-talets arbetarrörelse bildade studieförbund, höll studiecirklar och kurser. Så arbetar även Socialisterna idag. *Socialisterna hävdar att klassamhällets avskaffande och arbetarklassens*

frigörelse måste vara dess eget verk, här i ligger bildningens betydelse. Framgångarna i vardagliga strider och de krav som striderna sker för beror helt och hållet på nivån av klassmedvetande, det vill säga vilken kunskap arbetarklassen erövrat om sin situation och historiska uppgift.

Socialistföreningar

Socialisterna är för sammanslutningar av socialistiskt medvetna människor från alla samhällsklasser som sympatiserar med arbetarrörelsens sak. Socialistföreningen syftar till att samordna den fackliga verksamheten, förena socialistiska arbetare över yrkesgränserna i gemensam aktion, föra agitationen för arbetarklassens fackliga och politiska organisation samt leda bildningsarbetet för ökad förståelse av klassamhällets ursprung, motsättningar och upphävande. Socialistföreningen finns helt enkelt för att organisera och föra samman de spridda striderna till en kraft i en strid mot kapitalistklassen och det borgerliga samhället som sådant för socialismen. Bildandet av socialistiska föreningar och klubbar är första steget i formationen av ett nytt socialistiskt arbetarparti. Socialistföreningen tjänar som den lokala rörelsens samlingspunkt, tankesmedja och nav.

Webbsida: www.nyttarbetarparti.se